

Reglaments

Decret 129/2026, del 8-4-2026, pel qual s'aprova el Reglament relatiu a la creació de l'ajut al foment de la diversificació agrària per a la producció de productes agraris i productes alimentaris de qualitat.

Exposició de motius

Un dels objectes de la Llei 18/2018, del 26 de juliol, de la producció ecològica i dels règims de qualitat dels productes agraris i alimentaris (en endavant, "Llei 18/2018"), d'acord amb el que s'estipula a l'article 1, era establir les bases per al desenvolupament sostenible de productes agraris procedents de l'agricultura, inclosa l'aqüicultura, i la seva transformació posterior per ser comercialitzats per al consum.

La Llei 18/2018 també tenia com a objectiu garantir la protecció dels drets i dels interessos legítims de productors, compradors i consumidors, inclòs l'accés a informació fiable sobre els productes i el respecte dels drets de propietat intel·lectual.

L'article 5 d'aquesta mateixa Llei va crear els ajuts a la producció ecològica i a la producció de productes agraris i alimentaris produïts sota règims de qualitat d'acord amb les condicions i els criteris establerts reglamentàriament.

Altrament, el Govern, en la sessió del 13 d'octubre del 2023, va aprovar el Reglament d'ús de la marca de garantia o certificació "Productes agrícoles i artesans d'Andorra". La creació d'aquesta marca tenia com a finalitat agrupar sota un mateix distintiu tots els productes agraris, alimentaris i artesanals vinculats amb la producció agrícola que es produeixen i transformen al territori per mitjà de l'aplicació de pràctiques agràries i mètodes de transformació artesanal que requereixen un elevat nivell de treball manual; això comporta uns volums de producció molt reduïts que sovint són fins i tot poc rendibles.

La creació d'aquesta marca ha contribuït de forma important al fet que amb el pas dels anys s'hagin anat desenvolupant diverses iniciatives destinades a la implantació de conreus diversos per produir productes agraris i alimentaris, així com la cria i producció d'espècies d'aviram de corral, en particular per a la producció i comercialització d'ous.

Aquest interès creixent per la implantació de nous conreus i nous sistemes de producció agropecuària està afavorint la diversificació del sector primari i al mateix temps la creació d'una oferta variada de productes de proximitat, que, atenent les pràctiques agràries i els mètodes de transformació artesanal amb què es produeixen, es poden considerar també productes amb un nivell de qualitat superior. Aquesta qualitat els diferencia dels productes similars que es poden trobar en el mercat i que s'han obtingut per mitjà de pràctiques agràries intensives i mètodes de transformació industrial, en què impera un elevat nivell de mecanització i automatització, amb uns volums de producció elevats.

Si bé fins ara s'han anat regulant algunes d'aquestes produccions sota règims específics de producció diferenciada, en particular en el cas de la producció de carn d'animals de renda de les espècies bovina, ovina, caprina i equina, i la producció de vi, de trufes i de mel i altres productes derivats de l'apicultura, en què també s'ha establert el respectiu marc reglamentari per mitjà del qual es determinen els ajuts que en fomenten el desenvolupament, moltes altres activitats que s'emmarquen clarament dins els objectes de la Llei 18/2018 no perceben cap tipus d'ajut específic que n'afavoreixi el foment, malgrat que el desenvolupament d'aquestes activitats agrícoles sovint requereix un gran esforç humà i econòmic. Entre aquestes activitats es poden esmentar, entre altres, el conreu de productes de l'horta, el conreu d'arbres i plantes per a la producció de fruita i, si escau, la posterior transformació per produir confitura i melmelada; el

conreu de plantes aromàtiques i, si escau, la posterior transformació per obtenir condiments alimentaris o olis essencials destinats a l'elaboració de productes cosmètics naturals; o, encara, la producció d'aviram criat a l'aire lliure per produir ous de proximitat.

Així doncs, atenent els beneficis que el desenvolupament d'aquestes activitats aporta a la diversificació del sector primari, convé també establir un marc reglamentari que creï un ajut que en fomenti el desenvolupament, tot prenent en consideració que aquestes activitats també contribueixen, a més de crear una oferta variada de productes alimentaris i altres productes artesanals de proximitat, a mantenir el mosaic paisatgístic del territori, en particular en les zones de fons de vall emprant parcel·les que es destinen a usos agrícoles i ramaders, que avui tenen un rol capital des del punt de vista de la sostenibilitat territorial.

Tenint en compte les consideracions exposades i a proposta del ministre de Medi Ambient, Agricultura i Ramaderia, el Govern, en la sessió del 8 d'abril del 2026, aprova aquest Decret amb el contingut següent:

Article únic

S'aprova el Reglament relatiu a la creació de l'ajut al foment de la diversificació agrària per a la producció de productes agraris i productes alimentaris de qualitat, que entra en vigor l'endemà de ser publicat al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Reglament relatiu a la creació de l'ajut al foment de la diversificació agrària per a la producció de productes agraris i productes alimentaris de qualitat

Article 1 *Objecte*

Aquest Reglament té com a objecte:

1. Regular i establir l'ajut destinat al foment de les pràctiques agràries que tenen com a finalitat el conreu de cultius i la implantació de nous sistemes per produir productes agraris i alimentaris de proximitat i de qualitat que contribueixen a la diversificació del sector primari, d'acord amb el que s'estableix a l'article 5 de la Llei 18/2018.
2. Determinar els beneficiaris, la tipologia dels ajuts, els criteris d'atorgament i la quantia dels ajuts, els requisits que s'han de complir, els procediments per poder-hi accedir i els mecanismes de control respectius per concedir-los.

Article 2. *Beneficiaris*

Poden beneficiar-se dels ajuts totes les persones físiques o jurídiques que consten com a titulars d'una explotació agrària degudament inscrita al Registre d'explotacions agràries (REA) del departament encarregat de l'agricultura, i també les agrupacions de productors legalment constituïdes que optin per produir i comercialitzar productes agraris, alimentaris i artesanals de qualitat de proximitat que estan directament vinculats al desenvolupament d'una activitat agrícola o ramadera.

Article 3. *Tipologia dels ajuts*

1. Ajut directe a la producció de productes agraris i productes alimentaris de qualitat: és l'ajut destinat exclusivament als titulars de les explotacions agràries i a les agrupacions de productors que compleixen els requisits establerts en aquest Reglament i disposen del dret d'ús de la marca "Productes agrícoles i artesanals d'Andorra" per als productes que produeixen i comercialitzen.
2. Ajut indirecte a la producció de productes agraris, productes alimentaris i productes artesanals de qualitat: és l'ajut destinat indirectament als titulars de les explotacions agràries i a les agrupacions de productors que es deriva:
 - a) Del finançament a càrrec de l'Estat de la delegació dels serveis d'inspecció, control i certificació a través dels organismes de control degudament autoritzats per operar a Andorra.

b) Del finançament a càrrec de l'Estat de la producció d'etiquetes o altres elements gràfics destinats a identificar i, si escau, enumerar els productes que es posen al mercat a disposició dels consumidors sota els distintius que els identifiquen com a productes produïts de qualitat, així com les accions i activitats de promoció i foment que es puguin dur a terme per fer-ne difusió per afavorir-ne el consum, d'acord amb la disponibilitat pressupostària de cada exercici.

Article 4. *Criteris d'atorgament i quantia dels ajuts directes*

1. Criteris dels ajuts

a) Ajut al conreu de productes de l'horta, al conreu d'arbres i plantes per a la producció de fruita i al conreu de plantes aromàtiques:

L'ajut s'estableix a proporció de la superfície de conreu que es declara cada any per a la producció i la comercialització de productes de l'horta, la producció de fruita que es pot comercialitzar directament o bé a través de productes alimentaris obtinguts a través de la transformació posterior, i el conreu de plantes aromàtiques, que també es poden comercialitzar directament o bé a través de productes alimentaris o altres productes artesanals que es puguin obtenir a través de la transformació posterior. Queden excloses de l'ajut totes les parcel·les la superfície de les quals es pugui destinar al conreu i a la producció per a l'autoconsum familiar.

b) Ajut a la producció d'espècies d'aviram de corral per a la producció d'ous, carn i altres productes alimentaris que es puguin obtenir a través de la transformació posterior:

L'ajut s'estableix a proporció de la superfície agrària que es destina a espai a l'aire lliure per a la cria d'animals d'espècies d'aviram de corral i sempre que es disposi, com a mínim, de 50 animals, i com a màxim de 1.000 animals degudament inscrits al Padral, per ser destinats a la producció d'ous o de carn i altres productes derivats que es puguin obtenir a través de la seva transformació, sempre que a més es compleixin els requisits següents:

- Resta prohibida la cria d'espècies d'aviram de corral en gàbies.

- S'ha de disposar d'una instal·lació coberta (galliner) per a l'aixopluc dels animals degudament condicionada i dimensionada en funció de l'espècie i el nombre d'animals de què es pugui disposar. Ha d'estar equipada amb trapes o altres dispositius que permetin la lliure sortida i entrada dels animals cap a un espai a l'aire lliure, i, donat el cas, que es puguin mantenir tancats a l'interior.

- En el cas d'espècies d'aviram de corral per a la producció d'ous, el galliner ha de comptar amb una zona on els animals puguin fer la posta d'ous d'acord amb les necessitats fisiològiques i físiques de cada espècie. En general, les instal·lacions del galliner han d'estar concebudes de manera que es puguin netejar periòdicament. S'han de desinfectar totes les instal·lacions cada vegada que es canviï el lot d'animals, i almenys un cop cada any.

- En el cas d'espècies de la cria i producció d'espècies d'aviram de corral per a la producció de carn i altres productes transformats, s'ha de disposar d'instal·lacions adequades per al sacrifici i la transformació: han de comptar amb les preceptives autoritzacions administratives en matèria de seguretat alimentària, en matèria de seguretat industrial i en matèria de salut i seguretat en el treball i, en general, de qualsevol altra normativa sectorial que els pugui ser aplicable.

- Els animals han de poder accedir fàcilment a un espai a l'aire lliure situat al costat del galliner o a una distància propera i de com a màxim 15 metres. Aquest espai a l'aire lliure ha d'estar majoritàriament cobert de vegetació, ha d'estar equipat amb instal·lacions de protecció i ha de comptar amb un nombre suficient d'abeuradors. En cas de criar aviram d'espècies aquàtiques, si les condicions meteorològiques i higièniques ho permeten, aquestes espècies han de poder tenir accés a un rierol, un toll o un estany a l'efecte de respectar les necessitats específiques de l'espècie; en cas contrari, han de tenir accés a una zona d'aigua de dimensions adequades i d'una profunditat suficient per poder submergir el cap per tal de netejar-se el plomatge. Aquesta zona d'aigua s'ha de poder buidar per netejar-la i desinfectar-la i se n'ha de reposar l'aigua periòdicament.

- L'accés continu durant hores diürnes a l'espai a l'aire lliure es facilita a les aus a partir de l'edat més primerenca que sigui possible, sempre que les condicions fisiològiques i físiques els ho permetin.
- Quan les aus de corral s'hagin de mantenir a l'interior del galliner per raons meteorològiques, restriccions sanitàries o altres obligacions imposades per la normativa vigent, han de tenir accés en tot moment a quantitats suficients de menjar i aigua i si pot ser a farratges bastos i altres materials adequats per satisfer les seves necessitats etològiques.
- En el cas de les aus de corral destinades a la posta d'ous, la llum natural pot ser complementada amb mitjans artificials per obtenir un màxim de setze hores de llum al dia. S'ha d'assegurar un període de descans nocturn continu d'almenys vuit hores.
- La densitat màxima d'animals no pot superar el límit de 170 kg de nitrogen orgànic anual per hectàrea de superfície agrària de què es disposi per a l'estesa del fem. S'han de respectar els barems que figuren a la taula següent:

Espècie o categoria	Nombre màxim d'animals (equivalent a 170 Kg/N/ha/any)
Aviram per a la posta d'ous	230
Aviram per a carn	580

2. La quantia dels ajuts es fixa d'acord amb els imports que figuren a l'annex.
3. L'import d'aquests ajuts es revisa i s'estableix anualment per decret.

Article 5. *Requisits que han de complir els beneficiaris*

Sense perjudici del que estableix la normativa vigent en matèria de procediment per a la concessió i el control de les subvencions i transferències públiques, poden beneficiar-se dels ajuts esmentats a l'article 4 els titulars de les explotacions agràries i les agrupacions de productors que compleixin els requisits següents:

1. Les explotacions agràries han d'estar degudament inscrites al Registre d'explotacions agràries del ministeri encarregat de l'agricultura i, en el cas de les agrupacions de productors, aquestes agrupacions han d'estar legalment constituïdes d'acord amb el que a aquest efecte es preveu i s'estableix a l'article 3.21 de la Llei 18/2018.
2. Tots els animals d'espècies d'aviram de corral que es crien i es destinen a la producció d'ous o a l'engreix per a la producció de carn, segons escaigui, han de constar degudament inscrits al Padral.
3. Totes les parcel·les destinades al cultiu o com a espai a l'aire lliure per a la cria d'aviram de corral han de constar degudament declarades al parcel·lari agrari de cada explotació agrària.
4. Han d'aplicar sistemes de producció utilitzant pràctiques agràries que siguin respectuoses amb el medi natural i sistemes de producció en extensiu. En cas que s'efectuïn operacions de transformació dels productes, aquests productes s'han d'obtenir aplicant mètodes artesanals.
5. Els productes que es posin a l'abast dels consumidors han de disposar, abans de comercialitzar-los, del dret d'ús de la marca "Productes agrícoles i artesanals d'Andorra", d'acord amb el que es preveu al marc reglamentari vigent que regula el dret d'ús de la marca.

Article 6. *Procediment d'accés als ajuts*

- 1 En el cas de l'ajut a la producció de productes de l'horta, a la producció d'arbres i plantes fruiters i a la producció de plantes aromàtiques, l'accés a l'ajut es produeix en el moment en què el titular de l'explotació agrària lliura al ministeri encarregat de l'agricultura la sol·licitud, amb la indicació de les parcel·les que es destinen a productes de l'horta, a la producció d'arbres i plantes fruiters i a la producció de plantes aromàtiques.
- 2 En el cas de l'ajut a la producció d'espècies d'aviram de corral, l'accés a l'ajut es produeix en el moment en què el titular de l'explotació agrària lliura al ministeri encarregat de l'agricultura la sol·licitud, amb indicació de les parcel·les que es destinen a la cria i la producció d'espècies d'aviram de corral a l'aire lliure i del nombre d'animals de cada espècie d'aviram de corral de què es pugui disposar, i consti degudament inscrita al Padral, d'acord amb el que a aquests efectes preveu el marc reglamentari vigent pel qual es regula el Padral.

Article 7. Gestió, control i resolució dels ajuts

1. El ministeri encarregat de l'agricultura és l'òrgan competent encarregat de gestionar i controlar la concessió dels ajuts a la producció de qualitat.
2. El ministeri encarregat de l'agricultura es fa càrrec, en qualsevol de les fases del procediment, de verificar el compliment de les condicions d'atorgament dels ajuts mitjançant la revisió documental i la realització dels controls que es considerin necessaris. Aquests controls poden ser efectuats pels tècnics del departament encarregat de l'agricultura que actuïn en nom i representació de l'autoritat competent o bé per un organisme de control al qual s'hagi pogut delegar la realització d'acord amb el que s'estableix a l'article 32 de la Llei 18/2018.
3. El ministeri encarregat de l'agricultura eleva els expedients per a coneixement i consideració del Govern, el qual atorga o denega l'ajut al qual es pugui tenir dret.
4. En cas que la resolució sigui desfavorable, s'hi pot interposar un recurs administratiu seguint les vies legals previstes a aquest efecte.
5. El pagament dels ajuts es fa per mitjà d'un únic pagament anual en funció d'un import proporcional d'acord amb la superfície de conreu destinada al conreu de productes de l'horta, d'arbres i plantes fruiters i de plantes aromàtiques.
6. El pagament dels ajuts quan es tracta de l'ajut a la cria d'aviram de corral es fa per mitjà d'un únic pagament anual per un import proporcional a la superfície de què es disposa per a la cria dels animals a l'aire lliure. Aquesta superfície no inclou la superfície coberta destinada a galliner on s'aixopluguen els animals.
7. La concessió d'aquests ajuts a la diversificació per a la producció de productes agraris i alimentaris de qualitat segons el que s'estableix en aquest Reglament és compatible amb altres ajuts als quals puguin tenir dret els titulars de les explotacions agràries, d'acord amb el que determina el capítol quart de la Llei d'agricultura i ramaderia vigent. Se n'exceptuen els ajuts al foment de les pràctiques ramaderes tradicionals de muntanya, al foment del dall de prats i al foment de pràctiques agràries específiques adequades per al manteniment del medi natural, per a les parcel·les que estiguin declarades com a parcel·les destinades al conreu de productes de l'horta, al conreu d'arbres i plantes fruiters i al conreu de plantes aromàtiques, així com a la superfície agrària que es dedica a espai a l'aire lliure per a la cria d'espècies d'aviram de corral per produir ous o carn, respectivament.
8. La concessió d'aquests ajuts a la diversificació per a la producció de productes agraris i alimentaris de qualitat segons el que s'estableix en aquest Reglament és compatible amb altres ajuts als quals puguin tenir dret els titulars de les explotacions agràries, d'acord amb el que determina la Llei 18/2018, del 26 de juliol, de la producció ecològica i dels règims de qualitat dels productes agraris i alimentaris. Se n'exceptuen els ajuts al foment de la producció de vins que es produeixen sota el distintiu oficial "Vi de qualitat controlada d'Andorra" i a la producció de trumfes que es produeixen sota el distintiu oficial "Trumfa de qualitat controlada d'Andorra", per a les parcel·les que estiguin declarades com a parcel·les destinades al conreu de productes de l'horta, al conreu d'arbres i plantes fruiters, i al conreu de plantes aromàtiques, així com a la superfície agrària que es dedica a espai a l'aire lliure per a la cria d'aviram per produir ous o carn, respectivament.
9. La concessió d'un ajut a la diversificació per a la producció de productes agraris i productes alimentaris de qualitat, segons el que s'estableix en aquest Reglament, als titulars de les explotacions agràries i a les agrupacions de productors és, en general, compatible amb qualsevol altre tipus de subvenció pública que pugui ser del seu interès i de la qual es puguin beneficiar d'acord amb la normativa vigent que la reguli.
10. D'acord amb el que estableix la normativa vigent en matèria de procediment per a la concessió i el control de les subvencions i transferències públiques, els ajuts atorgats segons el que s'estableix en aquest Reglament es publiquen al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* per mitjà de l'edicta corresponent.

Article 8. Revocació, renúncia i retorn dels ajuts

1. Qualsevol beneficiari d'aquests ajuts segons el que determina aquest Reglament pot renunciar als ajuts sempre que no hagi rebut la quantia atorgada. En el cas que el beneficiari ja hagi percebut l'ajut i hi vulgui renunciar, ha de retornar l'import de l'ajut atorgat.

2. Sense perjudici de les accions legals pertinents, l'ajut pot ser revocat en el cas que es detecti inexactitud, omissió o falsedat en les dades o en la documentació presentada i altra informació que s'hagi pogut recollir i verificar durant els controls. La revocació de l'ajut dona lloc a la devolució de l'import de l'ajut atorgat i dels interessos legals.

Cosa que es fa pública per a coneixement general.

Andorra la Vella, 8 d'abril del 2026

Xavier Espot Zamora
Cap de Govern

Annex

1. Import de l'ajut a la producció de productes de l'horta, a la producció d'arbres i plantes fruiters i a la producció de plantes aromàtiques:

Superfície agrària declarada per al conreu de productes de l'horta, el conreu d'arbres i planters fruiters i el conreu de plantes aromàtiques.	Euros/hectàrea
	5.135,00

2. Import de l'ajut a la cria i producció d'aviram per a la producció d'ous i carn:

Superfície agrària declarada destinada a espai a l'aire lliure per a la cria i producció d'espècies d'aviram de corral per a la producció d'ous o la producció de carn.	Euros/hectàrea
	5.135,00